

A present
for our
children's
children's
children

atoomvrijstaat

1.2.3
JUNI

BLOKKADES

basisdemocratie??

Militaire doelen

actie 3-daagse

WAAROM basisgroepen

verklaring

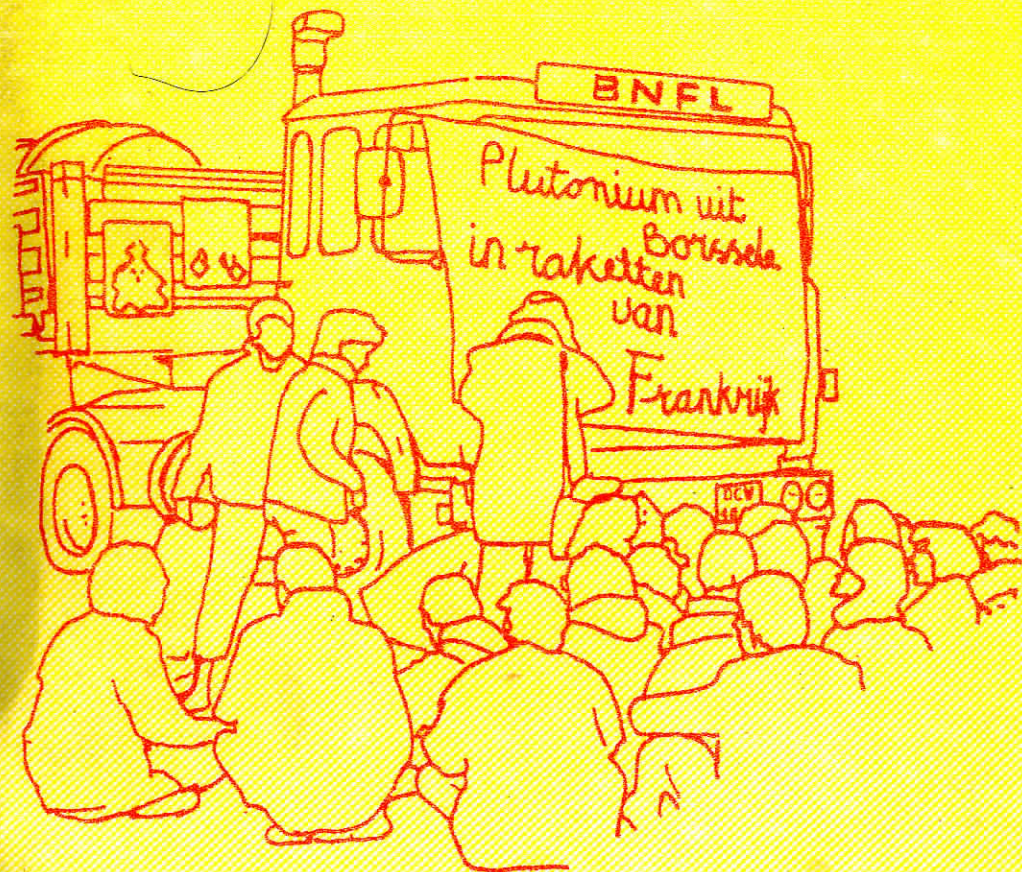
PIJK HET NIET, DOE WAT

MEI 1984

2.50
14921

basisgroepen en

aktievoeren

tegen kerngeweld

voor wie is dit boekje ?

C HARR
1541

Als je iets hoort of leest over
akties die georganiseerd zijn door
"basisgroepen tegen kerngeweld"
zul je je misschien wel eens afvragen...

waarom mensen nou juist in basisgroepen
zijn georganiseerd

of

waarom die mensen op een snelweg voor een
vrachtwagen gaan zitten ondanks dat zoiets
verboden is

of

wat basisgroepen behalve actie voeren en
vergaderen nog meer doen.

Kortom, heb je meer vragen dan ant
woorden, dan kun je van dit boekje meer
te weten komen over basisgroepen en actie
voeren.

Onduidelijkheid en gebrek aan informatie
kan voor iemand een drempel zijn om een
basisgroep op te richten, of om zich aan
te sluiten bij een bestaande basisgroep.

Als je al op een andere manier bij de strijd
tegen kernenergie of kernwapens betrokken bent
is dat alleen maar goed, zo kan de strijd op
vele fronten tegelijk gevoerd worden.
Beschouw dit boekje dan als informatie over de
aktiviteiten van basisgroepen.

Dok. Wijk Soc. nr. 1541

Hoofdstuk 2, 3 en 4 zijn opgebouwd rond hetgeen wat mensen die al een tijdje actief zijn in de basisgroepen te vertellen hebben.

Deze mensen zijn:

Jannet, zit sinds 1981 in basisgroep Watts, studeert theologie.

Kees, zit ook in Watts vanaf 1982, studeert economie.

Wiebe, heeft basisgroep Idefix opgericht, studeert politikologie.

Annette zit in basisgroep Pipó vanaf 1983, ook studente politikologie.

50 PLUS

50+ S(T)ERS TEGEN KERNGEWELD.

Wij roepen mensen boven de 50 jaar op, om zich aan te sluiten bij de groep 50 s(t)ers tegen kerngeweld.

Deze groep wil solidair met jongeren, op geweldloze wijze protesteren tegen kernbewapening en kernenergie. Het is voor ons 50 s(t)ers duidelijk: kerngeweld moet de wereld uit. Onze groep is al landelijk georganiseerd en bezig sinds de actie bij Bodewaard in 1981 en wij zijn nu gestart met een groep gericht op Amsterdam en omgeving.

In Bodewaard hebben wij gezien dat 500 ouderen in stille demonstratie naar het kerncentrale-terrein liepen onder algemene toejuiching van de jongeren. Deze waardering en positieve reacties maken ons duidelijk: wij 50 s(t)ers moeten samen met de jongeren verder.

Hier en daar komt ook Lex aan het woord. Hij zit in 50+ en is gepensioneerd.

Ze komen allen uit Amsterdam, ik heb ze geïnterviewd, nogmaals bedankt.

Sommige artikeltjes en tekeningen komen uit andere boekjes en uit 'Afval, een aktieblad van en voor basisgroepen tegen kerngeweld en militarisme'. (zie blz. 44)

Dit boekje heb ik gemaakt als afsluiting van mijn studie aan een sociale academie in Amsterdam.

Harry, mei 1984.

inhoud

blz:

1. <u>Terug in de tijd</u>	
-blind vertrouwen	5
-verstoorde illusie	6
-de strijd tegen kernenergie	7
2. <u>Basisgroepen en basisdemocratie</u>	12
-basisgroepen	14
-niet alleen vergaderen	15
-hoe basisgroepen ontstaan	18
-overleg	20
-besluitvorming en ervaring	24
-democratie vanuit de basis	
3. <u>Akties</u>	26
-waartegen ?	28
-direkte akties	30
-doel	30
-doel en middelen	31
-publiciteit en pers	32
-andere akties	
4. <u>Wat er kan gebeuren</u>	35
-repressie	36
-politieoptreden	37
-wegslepen en inhaken	38
-geweld en angst	39
-steun en vertrouwen	39
-vernedering	40
-afzondering en intimidatie	41
-afspraken	42
-persoonlijke gevolgen	
Wil je meer weten ?	44

1. terug in de tijd

blind vertrouwen

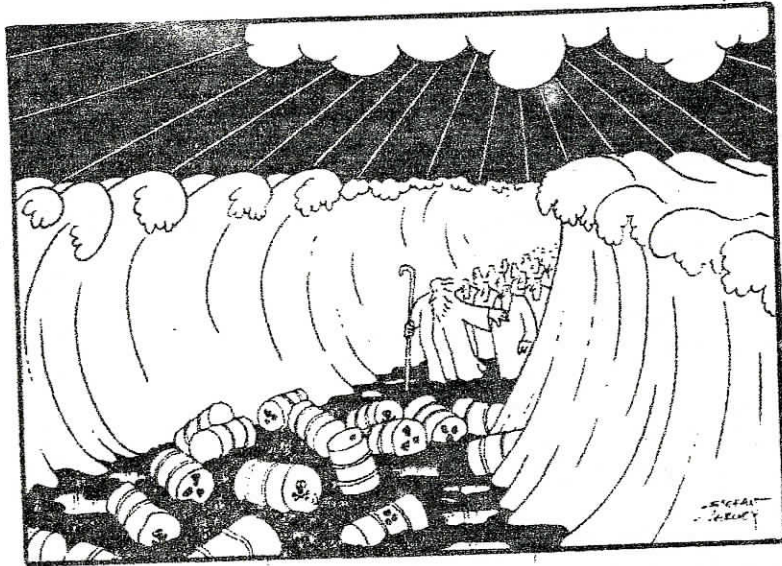
Na de tweede wereldoorlog lag Europa volledig in de puin. Toen in 1947 het herstel van Europa onvoldoende van de grond dreigde te komen, grepen de Verenigde Staten in met het Marshall-plan. Via dit omvangrijke hulpprogramma werd aan alle landen die dit wensten een grote lening verstrekt, die slechts ten dele behoefde worden terugbetaald. Met dit Marshall-plan kwam niet alleen geld uit de V.S. overwaaien; in de jaren die volgden kwam er meer economische en militaire samenwerking tot stand.

Europa was in economies opzicht weer betrekkelijk snel op krachten gekomen. De zorg van de meeste regeringen was, dat een grote economische crisis, zoals in de jaren 30, niet meer terug zou komen.

De overheid gaf het toezicht op het economies leven dan ook nergens meer volledig uit handen. De staatsbemoedening richtte zich vooral op het laten ontstaan van de verzorgingsstaat - economische groei, werkgelegenheid, sociale wetgeving, kollektieve voorzieningen, progressieve belastingen.

Dit kon alleen bereikt worden wanneer een redelijk welvaartsnivo zou ontstaan. Dit was een van de redenen voor een reusachtige industrialisatie die in de meeste west-europese landen - ook in Nederland - heeft plaatsgevonden.

De technologie ging met sprongen vooruit, de inkomens, en daarmee de koopkracht, stegen. Er was ongeremd optimisme en men dacht dat de welvaart steeds verder zou stijgen. De mens zou voortaan konsument moeten zijn, volledig vertrouwend op industrie, techniek en wetenschap.

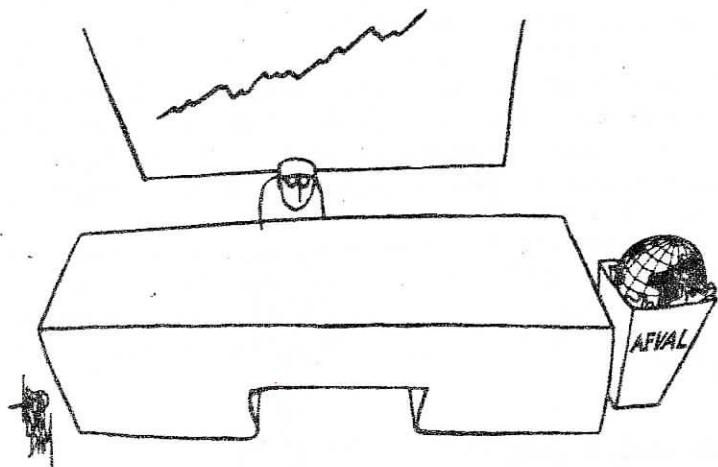

verstoorde illusie

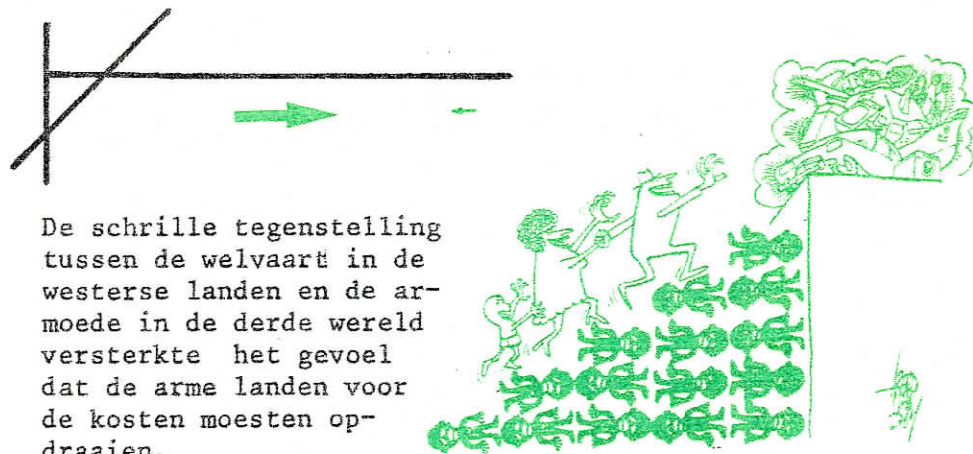
Je kunt je afvragen of er niet te veel op materiële vooruitgang, en te weinig op andere facetten van het menselijk bestaan gelet is.

De eerste tekenen van een breuk in het blinde vertrouwen kwamen naar boven in de jaren '60.

In 1961 was in Nederland de eerste sitdownactie van Haagse scholieren tegen de Atoombom. Vietnamdemonstraties, PROVO en de maagdenhuisbezetting staan aan het begin van een demokratisering golf. Tegelijkertijd komt men tot het besef dat de enorme produktietoename tot gevolg heeft dat het milieu op grote schaal verwoest wordt. Aktiegroepen schieten als paddestoelen uit de grond; waddenvereniging, vereniging milieudefensie e.a.

Een grote groep binnen de studentenbeweging is zich inmiddels bezig gaan houden met het ontwikkelen van een Marxistiese wetenschap op de universiteiten, ook doorgevoerd binnen andere organisaties.

De schrille tegenstelling tussen de welvaart in de westerse landen en de armoede in de derde wereld versterkte het gevoel dat de arme landen voor de kosten moesten opdraaien.

Aan het begin van de jaren '70 werden een aantal vrouwen actief in de vrouwenbeweging (2e feministiese golf). De niet hiërarchiese wijze waarop de vrouwenbeweging georganiseerd was (en nog is) kreeg ook invloed op andere bewegingen.

Een aantal mensen gingen zich bezig houden met de konkrete strijd in de eigen leefomgeving tegen cityvorming, woningnood, verkeersproblemen en milieuaantasting. Daarnaast werd strijd gevoerd voor inspraak, medezeggenschap, openbaarheid en solidariteit.

Het enorme energieverbruik leidde er toe dat veel landen afhankelijk dreigde te worden van grondstoffen- en olie-exporterende landen. Er werd op grote schaal gezocht naar alternatieven, waaronder de toepassing van kernsplitsing. De intrede van een crisis en de afhankelijkheid van energievoorzieningen werd nog eens verduidelijkt door de olieboycot in 1973. Ook de regering, toen kabinet Den Uyl, bleek geen antwoord te hebben op de steeds groter wordende problemen. Dit leidde tot een versterking van de anti-parlementaire beweging.

de strijd tegen kernenergie

Deze strijd begon in Nederland in 1973 echt op gang te komen met het protest tegen de heffing op de elektriciteitsprijzen ten behoeve van de snelle kweekreaktor in Kalkar (1).

(1) literatuur over kernenergiegevaaren op blz. 44

In het hele land werden stroomgroepen opgericht. Deze ondersteunden een groot aantal mensen die weigerden de 3 procent heffing te betalen. Bij weigeraars werd namelijk de elektriciteit afgesloten.

De plaatselijke stroomgroepen kwamen maandelijks bijeen in het LSSK (Landelijke Stroomgroepen Stop Kalkar; later: Stop Kernenergie).

Het LEK (Landelijk Energie Kommittee) werd in 1975 opgericht, in deze organisatie namen een aantal linkse politieke partijen, milieu- en andere maatschappelijke organisaties deel. Het LEK was een stuwende kracht achter een groot aantal demonstraties in de periode '75 - '80 tegen kernenergie.

In deze periode werden discussies gevoerd over de wijze van organisatie en de positie van het LEK, aangezwengeld vanuit de Nijmeegse stroomgroep, ondersteund door vele kernenergieactivisten/tes. Zij stelden dat de politieke richting van de Anti Kernenergie Beweging (in het vervolg: AKB) te veel bepaald werd door vertegenwoordigers van organisaties en partijen. De topen van deze organisaties hadden op vele punten een onjuiste visie op de strategie van de AKB: ze vertoonden een te grote angst voor wat hardere acties en hechtten te veel waarde aan politiek en, vooral, parlementair gemanoeuvreer.

Inmiddels hadden een aantal mensen de BAN (Breek Atoomketen Nederland) opgericht. De BAN ging uit van geweldloze directe actie om het atoomprogramma te vertragen en de kernenergiebedrijven in de publiciteit te krijgen. De mensen van de BAN ketende zich vast aan hekken, vormden menselijke blokkades om te voorkomen dat er doorgevoerd kon worden en voerden bezettingen uit. Zij werkten in 'affiniteitsgroepen' (vriendschapsgroepen), besluiten werden genomen op basis van consensus (2). De organisatievorm en de wijze van actie voeren van de BAN hebben een bijdrage geleverd aan de discussies in de gehele AKB.

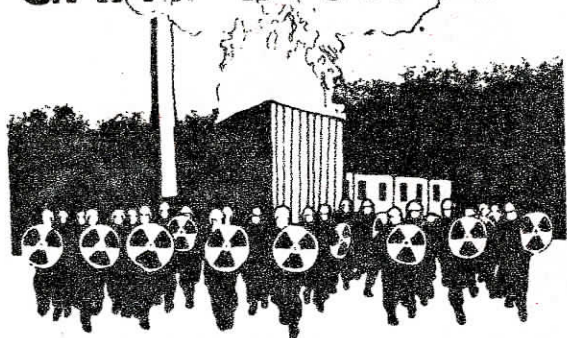
Ook de ervaringen en ideeën van de verschillende stroomgroepen hebben er toe geleid dat op het Pinksterkamp van 1980 (diskussiekamp als voorbereiding op de Dordewaard actie) verschillende groepjes werden opgericht, naast de al bestaande, die voortaan 'basisgroepen' zouden heten. De gedachte hierachter was: "Er was geen klein kommittee wat even de massa's zou organiseren. De basisgroepen konden de anonimiteit van de massa actie doorbreken, ieder individu had een plaats in een basisgroep die een eenheid in de besluitvorming was. Iedereen zou zelfstandig ideeën en plannen kunnen uitwerken". (2)

(2) in het volgende hoofdstuk komt dit uitgebreid aan de orde

Zo werden duizenden mensen bij de Dodewaard aktie en de voorbereiding daarvan betrokken. Verder kwam uit het Pinksterkamp: openbaar aangekondigde direkte akties (bezetting of blokkade), gewelddoos, informatieverstrekking naar andere organisaties, daarnaast waren er vele ideeën hoe de aktie en de voorbereiding aan te pakken. Na het Pinksterkamp vond het eerste landelijk overleg van basisgroepen plaats. In de maanden voor de aktie is nog heel wat afgediskusiëerd.

Anti-kernenergiebeweging

DODEWAARD GAAT DICHT!

TENTENKAMP DODEWAARD

groeit

de laatste jaren.

in de breedte

Uit: Trouw, 17 oktober 1980.

Uiteindelijk heeft de aktie zelf niet tot sluiting van de kerncentrale zelf geleid, wel heeft de aktie, en daarmee de AKB en het kernenergieprobleem een enorme publiciteit gekregen.

Sindsdien zijn er tal van akties geweest, blokkade-bezettings- en prikakties, klein en groot, noem maar op. Ondanks dat er ook dieptepunten in het voortbestaan van de AKB zijn geweest, toch is er heel wat druk uitgeoefend op de besluitvorming rondom kernenergie, zijn er nog steeds veel mensen die zich in willen zetten voor de strijd tegen kernenergie d.m.v. direkte akties. Daarnaast zijn er veel verbanden te leggen tussen kernenergie, de onderdrukking van groepen mensen in verschillende landen van de wereld (Uraniummijnen in Namibië, Canada, Tsjechoslovakije en Australië), de produktie van kernwapens en daarmee het militarisme.

Dit is een van de redenen waarom de laatste tijd sprake is van 'basisgroepen tegen kerngeweld en militarisme'.

Dit was een kort overzicht van de gebeurtenissen in de afgelopen jaren. In de volgende hoofdstukken wordt bekeken hoe het er nu voorstaat, er komen een paar mensen aan het woord die inmiddels ervaring hebben met het aktievoeren in basisgroepen.

Dodewaard '81:

De volgende Dodewaardaktie moest laten zien dat we geen spilletje wilden spelen, maar de inzet van Dodewaard '81 het uitbreiden van de anti-kernenergiebeweging. Deze beweging moest worden gekenneld van de rest van de bevolking en gekenneld van d.m.v. een geweldige konfrontatie met autoriteiten. Het is op te merken dat de overheid niet alleen uit is op marjinalisering van groepen, maar op totale lijdzaamheid daarvan (kortzichtig uitkering van krakers/staats, afschaffing van uitzeringen voor 6- en 17-jarigen, de steeds hardere lijfstraffen voor aktievoerders).

basisgroepen en basisdemokratie

basisgroepen

Basisgroepen zijn meestal kleine groepen, hierdoor is het voor de mensen die er in zitten overzichtelijker. Ze leren elkaar zo beter kennen, weten wat ze van elkaar kunnen verwachten en hoe ze elkaar kunnen ondersteunen.

Annette zit in basisgroep Pipo, er zitten 6 mensen in:

"Ik vind het wel prettig met zo weinig mensen. Misschien komen er nog twee bij. Juist omdat Pipo zo'n kleine groep is heb ik heel snel geleerd om mijn mond open te doen; iedereen kan veel gemakkelijker aan het woord komen. In een grote groep gaat zo iets moeilijker; als er 20 mensen wat willen zeggen in plaats van 6, dat scheelt nogal. Bovendien zou het dan nauwelijks te doen zijn om afspraken te maken."

Elke basisgroep kan zelf zoeken naar een groeps-grootte die het best bij de mensen die er in zitten past, zodat ze goed met elkaar kunnen samenwerken. De mensen in een groep zitten bij elkaar op basis van gelijkwaardigheid; ieder groepslid kan zijn of haar creativiteit en ideeën inbrengen. Omdat de groep zo klein is kost het weinig moeite om tot overeenstemming te komen.

Annette: "In Pipo kunnen we vaak een éénduidend plan overeenkomen. Als er grote meningsverschillen zijn kun je de verschillende ideeën bijsturen, op elkaar afstemmen. Dat werkt in de praktijk wel."

De mensen uit een basisgroep kunnen zelf beslissen of ze wel of niet mee willen doen aan een actie. Kees uit basisgroep Watts (11 mensen):

"Omdat je steeds weer verschillende soorten akties hebt, moet je vaak weer doorpraten wat het doel van de actie is, of je mee wilt doen en waarom. Ook kun je elkaar moed inpraten. Het overleg moet vaak snel gebeuren, het is moeilijk om dat op tijd voor elkaar te krijgen. Ik vind het een hele verbetering dat we de laatste tijd vlak voor een actie nog even bij elkaar komen om het inhoudelijk door te praten."

Taken kunnen verdeeld worden, zodat niet alle informatie bij één persoon komt te liggen. Natuurlijk heeft de één nou eenmaal meer tijd dan de ander. Je kunt daar wel wat op verzinnen; Wiebe uit basisgroep Idefix (in Idefix zitten 13 mensen):

"Het laatste jaar is de opkomst bij vergaderingen wat minder geworden. We hebben na veel praten geaccepteerd dat er gewoon mensen zijn die wat minder tijd hebben. We hebben nu een groepje van 5 mensen die wat meer vergaderingen aflopen en meer initiatieven willen nemen. De anderen wonen een gedeelte van de vergaderingen niet bij. Je kunt moeilijk verwachten dat iedereen er evenveel tijd in stopt. Ik denk dat in Idefix iedereen zich wel op zijn of haar plek voelt."

niet alleen vergaderen

Nadat er uit één van de basagroepen een initiatief naar voren is gekomen moet er van alles gebeuren, niet alleen overleggen aflopen, maar ook prakties. Het idee van de 1, 2 en 3 juni akties is in eerste instantie uit Pipo gekomen, daarnaast komen er ook in andere basagroepen en in de voorbereidings groepen veel ideeën los.

Annette: "Nadat we het voorstel op het landelijk overleg naar voren gebracht hadden, om te kijken of het ook bij andere mensen aan zou slaan, kom je in een molen terecht. Er moesten, na het besluit op het landelijk overleg, voorbereidingsgroepen gevormd worden. Er moest landelijke publiciteit aan gegeven worden, we hebben de pers aangeschreven voor interviews, artikeltjes en affiches gemaakt en verspreid, ik heb het informatiefoldertje gedrukt. We zijn ook naar Woensdrecht geweest om de terreinen voor de tentenkampen uit te zoeken."

1 juni:

2 juni:

3 juni:

blokkades

woensdrecht

demonstratie

Bij veel mensen in het land begint de aktie, na wat wijzigingen (er was wel wat kritiek op het voorstel en op de wijze waarop de voorbereiding verliep; de bezettingen zijn vervallen), steeds meer te leven. Veel mensen zijn er op het ogenblik druk mee bezig."

Buiten de AKB activiteiten hebben mensen meestal ook 'informele' kontakten met elkaar.

Wiebe: "Een aantal mensen kennen elkaar goed en gaan vaak met elkaar om; we hebben met vier mensen een eetgroepje. Daarnaast hebben de mensen uit Idefix ook allerlei kontakten onderling. Een paar mensen hangen er wat dat betreft een beetje bij. Idefix bestaat nu al drie jaar, en dat komt denk ik vooral omdat het gedragen wordt door kontakten buiten de basagroep om."

Jannet: "Ik heb veel informele kontakten met Wattsers; bij elkaar op bezoek gaan, hardlopen in het Vondelpark, ik woon met Nora en Sietske (uit Watts) in het zelfde huis."

Annette: "We vergaderen niet alleen met elkaar, we hebben ook een hoop plezier. Dat moet ook wel, vergaderen alleen is ontzettend slopend. Na elke vergadering is het vaste prik om met elkaar over andere dingen te kletsen, na een vergadering ben je ontzettend suf. We gaan binnenkort een paar dagen op vakantie met elkaar."

hoe basagroepen ontstaan

Er zijn vele redenen te bedenken waarom een aantal mensen op een gegeven moment besluiten om een basagroep op te richten. Mensen vinden elkaar vaak op gemeenschappelijke ideeën over milieu en kernenergie bijvoorbeeld, maar ook op ideeën over een manier van met elkaar omgaan.

Basagroepen worden ook vaak opgericht door een aantal vrienden en vriendinnen, vaak kennen zij elkaar al ergens anders van; uit een woongroep, een muzieklup, een sportvereniging, van school, noem maar op.

Als je iets tegen kernenergie wilt doen in de vorm van actie voeren, is het niet leuk om dat in je eentje te doen. Als je weinig mensen uit de AKB kent loop je er ook maar een beetje achteraan te hobbelen. Het is niet voor niets dat er basisgroepen bestaan; een paar voorbeelden:

Kees: "Naar de actie in Dodewaard ('81) waren een stel mensen gegaan die elkaar al kenden van een studentenvereniging. Er werd een jongen gearresteerd, hij bleef alleen achter toen iedereen wegrende bij een charge. Naar aanleiding van die arrestatie zijn er een aantal mensen bijelkaar gekomen in het studentenpastoraat; wat ze met die arrestatie aanmoesten, maar ook om te praten over Dodewaard.

Toen hebben een aantal mensen die daar waren een basisgroep opgericht, Watts.

Ik ben zelf bij Watts gekomen omdat ik gevraagd werd om mee te gaan naar een diskussieweekend op Pinksteren '82. Ik was nauwelijks gemotiveerd voor de AKB of wat dan ook. Het was mooi weer, een stel vrienden van me gingen naar Utrecht fietsen, ik ging mee.

In het begin was ik er vooral mee bezig omdat mijn beste vrienden en vriendinnen erbij zaten. Ik ben me sindsdien steeds meer gaan interesseren voor de AKB en energiestrijd."

Wiebe: "Ik ben in m'n eentje bij de laatste Dodewaard actie ('81) geweest, dat was een grote ramp. Ik ben afgenokt nadat ik voor stille was aangezien, -je moet ontzettend voorzichtig zijn met dat soort uitspraken. Wim en ik zijn al vanaf de lagere school bevriend met elkaar. Een half jaar voor de Petten akties ('82) hoorde Wim op school dat er basisgroepen bestonden. We hadden alletwee allange tijd het idee om ook maar eens iets te gaan doen, door de jaren heen krijg je een bepaalde onvrede met de hele gang van zaken. Aan vrienden en kennissen zijn we gaan vragen of zij het ook zagen zitten om een basisgroep te vormen. We zijn meteen allerlei vergaderingen af gaan lopen om een beetje op de hoogte te raken. Binnen de kortste keren bestonden wij als basisgroep met (toendertijd) 15 mensen."

**PROTEST
TEGEN DUMPING
RADIOACTIEF
AFVAL
IN ZEE**

**Reactorterre
Petten geblokkeerd**

**Betogers
Petten weggevoerd**

Zo'n Veertig actievoerders, die het land door de KEMA naar het Energie Centrum werden. Zijn getuigen door de politie. De men-
dissen van het transport enige tijd. De men-
van de vrachtwagen die het afval vervoeren. De
De vragers werd het stoppen geboden. De
ten Veertig politiemensen met het te nodi-
en de vrachtwagen zijn weg gegaan.

Annette is vorig jaar in Pipo terecht gekomen: "Marga woont bij mij in huis. Vorig jaar vroeg ze of ik mee wilde naar Comiso, het vredeskamp op Sicilië. Ik had al heel lang het idee dat het noodzakelijk is dat er iets moet gebeuren, en dat ik zelf wat moest gaan doen. Zo iets suddert al een lange tijd, en dan is het een beetje zoeken naar de mensen met wie je dat wilt doen, als de ideeën klikken, doe je mee. In Comiso (NAVO basis: kruisraketten) hebben we actie gevoerd; blokkades enzo. Er waren een heleboel mensen uit Amsterdamse basisgroepen. Na Comiso ben ik bij Marga in de basisgroep gegaan."

Hoe komen nu al die basisgroepen met elkaar in contact? Hiervan een kort overzicht in het volgende stukje.

overleg

Een basisgroep zelf vergadert bijvoorbeeld een of twee keer per maand, afhankelijk van de hoeveelheid tijd die de mensen er in willen stoppen. En als er veel te doen en te bespreken is, bijvoorbeeld rondom akties, zal een basisgroep wat vaker bijeen komen.

De verschillende basisgroepen vaardigen ieder één of twee mensen af, dit hoeven niet telkens de zelfde mensen te zijn, naar allerlei overleggen:

Stedelijk of regionaal overleg, bijvoorbeeld 1 x per maand.

Landelijk overleg, gemiddeld elke maand, Hier komen dus mensen van verschillende basisgroepen uit het hele land bij elkaar.

Provinciaal overleg; soms, vaak afhankelijk van de animo.

hoezo
struktuur?

AAWAL

TEGEN KERNENERGIE EN MILITARISME

maandelijks blad

van en voor de basisgroepen

Vorbereidingsgroepen. Er moet vaak van alles en nog wat voorbereid worden, zoals akties, diskussie of informatie materiaal. Hier kunnen mensen uit verschillende basisgroepen aan mee doen.

ABONNEMENTEN:
Jaarabonnement: f20,- (over 12 mrt.)
Stadabonnement: f10,- (over 6 mrt.)
Tel: 922 653 Postbus 1053
1000 BA Amsterdam

ONDERSTROOM

diskussieblad van en voor de
Anti-Kernenergiebeweging

ABONNEMENT
voorheen een prieste naar:
Postbus 1334
1000 BA Nijmegen

Als er een grote aktie wordt voorbereid, zoals bijvoorbeeld de aankomende 1,2 en 3 juni aktie bij de militaire basis in Woensdrecht, gebeurt dat in meerdere voorbereidingsgroepen. In dit geval zijn er o.a. drie regionale overleggen (1 per regio), waarop verschillende voorbereidingsgroepjes bij elkaar komen.

voorbereidingen

Voor deze aktie werken we met een indeling over drie regio's:

- * Noord-Oost Nederland (= Groningen, Friesland, Drente, Overijssel, Gelderland (m.u.v. Arnhem/Nijmegen) en Utrecht.
- * Zuid Nederland (= Brabant, Limburg, Zeeland, Arnhem/Nijmegen, en België)
- * West Nederland (= Noord- en Zuid-Holland)

Iedere regio organiseert zelf haar aktie en een eigen tentenkamp. Ze houdt daarom regelmatig een regionaal overleg, in een centraal overleg wordt al te informatie uitgewisseld.

Taken die door de regio's moeten worden gedaan:

- regionale publiciteit
- werving (sbijeenkomsten)
- organiseren, oprichten en draaiende houden van een tentenkamp (sanitair, eten, grote tenten, licht, water, vuilnis ophalen, e.h.b.o., kulturele aktiviteiten, etc.)
- pendel en vervoer
- geld inzamelen
- blokkade en bezettingen voorbereiden

HEB JE IDEEEN EN/OF WIL JE MEEHELPEREN
BIJ DE VOORBEREIDINGEN, BEL DAN NAAR:
020 - 76.92.36 OF SCHRIJF NAAR 1e JAN
VAN DER HEYDENSTRAAT 77 HS AMSTERDAM
Hier is ook informatie over de aktie en de verschillende regionale vergaderingen te krijgen.

Daarnaast is er een centrale voorbereidingsgroep, hierin komen mensen van een aantal basisgroepen uit het hele land bij elkaar. Landelijke besluiten over deze aktie worden weer op het landelijk overleg genomen, zodat de aktie door zoveel mogelijk basisgroepen gedragen kan worden.

besluitvorming en ervaring

Omdat iedereen uit elke basisgroep in principe de mogelijkheid heeft om naar elk van de hiervoor genoemde overleggen te gaan, is er organisatorisch geen sprake van een hiërarchie. Er is geen actieleiding of bestuur. Dit is om te voorkomen dat er een situatie zou ontstaan met enerzijds een klein groepje deskundigen en anderzijds een grote groep 'aktievee'.

Het brein

Mededeling
De leiding
heeft het
volgende
besloten:

Jannet uit Watts: "Voor mij betekend basisdemocratie ook: steeds verschillende mensen sturen naar een stedelijk of landelijk overleg, dat niet de informatie bij één persoon ligt."

Hierdoor kan formeel gezien iedereen evenveel invloed op de besluitvorming uitoefenen. Besluiten worden genomen op basis van consensus, voor de AKB betekend dat, dat een zo groot mogelijke meerderheid achter het besluit kan staan, het liefst unaniem.

In de praktijk wordt bijna nooit gestemd, meestal wordt er zoveel mogelijk 'naar elkaar toe' gepraat.

Jannet: "Het is me steeds weer opgevallen, zeker op het landelijk overleg, dat er een enorme bereidheid is om naar elkaar te luisteren en om tot overeenstemming te komen."

In principe heeft iedereen de mogelijkheid om ervaring op te doen in de AKB, als je dat wilt en als je er tijd voor hebt.

Kees: "Er is veel inventiviteit en tijd nodig om een actie te bedenken, in de praktijk komt het er op neer dat actieve mensen die veel tijd er in steken dat doen. Ik besteed op het ogenblik wel meer tijd aan de AKB, het heeft voor mij wel hoge prioriteit, ik ben nu wat achter geraakt met m'n studie. Het is altijd met elkaar afwegen, ik heb ook andere dingen te doen."

1,2,3 juni Woensdrecht:

Iedere regio organiseert zelf haar actie en een eigen tentenkamp. Ze houdt daarom regelmatig een regionaal overleg, in een centraal overleg wordt alle informatie uitgewisseld.

STILTE!
(overleg)

Wiebe: "Iemand die veel activiteiten ontplooit leert ook een boel, het is heel goed mogelijk dat je in de AKB, als je nieuw bent, vrij snel al initiatieven kunt gaan nemen. Dat betekent wel dat je een tijd lang een heleboel vergaderingen afloopt, of dat je in een voor bereidingsgroep gaat zitten zonder dat je weet wat er moet gebeuren en gedaan worden. Dan leer je in noodtempo een heleboel.

Bij sommige mensen moet je wel een beetje stevig in je schoenen staan om je eigen inbreng er door te drukken. Maar mensen met ervaring moeten ook moeite doen om zich terughoudend op te stellen. Je zal er alletwee moeite voor moeten doen, om naar elkaar toe te komen."

Je kunt er lang of kort over praten, er blijven binnen een groep nou eenmaal altijd mensen die meer tijd en ervaring hebben. Wat echter belangrijker is, is de manier waarop daar mee omgegaan wordt:

Annette: "De besluitvorming wordt zeker beïnvloed door de mensen die met een plan komen, daarmee moet je niet andere mensen onder tafel walsen, je moet alert zijn. Ook heel goed luisteren naar wat andere mensen er op tegen hebben, het wordt zinloos als je alleen je eigen plannetjes aan het doordrukken bent. Je verliest daarmee de steun, en dan weet ik niet waarvoor je het nou eigenlijk aan het doen bent, dan ben je voor je eigen genoegen bezig."

Wiebe: "In de praktijk zijn er toch wel degelijk bepaalde mensen waar vooral naar geluisterd wordt. Dat heb je overal, in veel organisaties, maar in de AKB gaat men er veel bewuster mee om. Er wordt snel tegen geappelleerd als bepaalde mensen te veel naar zich toetrekken, en dat vind ik goed."

EN ZOALS HET ER BIJ APELDOORN AAN TOE GING

Omdat ik min of meer bij de voorbereiding van de actie betrokken ben geraakt en er nogal naar toe geleefd heb wil ik graag iets vertellen over wat er vooraf ging en hoe ik mezelf tijdens de actie gevoeld heb. Afgezien zoner hadden we bijna een actie, ruim dertig mensen hadden zich bij mijn thuis verzameld, om na een telefoontje uit Almelo zich naar Deventer te reppen, om daar een blokkade op de snelweg te doen. Het was een idee om de werkdag te kiezen en omdat ik het idee had, dat er te weinig aandacht aan besteed was ik bloedde nervens en had last van kabbelend konwater, dijkree dus ik voelde dan ook een zekere opluchting, toen bleek dat er geen transport meer zou komen die dag. Een volgend keer maar beter. Ergens in oktober kregen we ineens het bericht, dat er op 5 november een overleg zou zijn in Amsterdam, wat weer over transporten zou gaan. Nou daar bleek, dat het deze keer stukken beter voorbereid was en dat we nu het transport de andere kant op zouden blokkeren en nog wel vlak bij Apeldoorn. Ook wel eens leuk, om niet zo'n takke-eind de hoor- en reizen voor een actie. Afspreken werd, dat 014 bij Tiel en ik een blokkadeplek zouden zoeken tussen Apeldoorn en Deventer en wij dus daarheen later op pad. Nou dat viel tegen, was de weg niet te breed, dan spandeof er was er geen plek om de busjes te parkeren. Dan maar een stukje richting Amersfoort rijden, of daar een geschikte plek was. En ja hoor, alsof er voor gemaakt was goed bereikbaar, een pracht van een verzamelplek en drie km. ervoor een meekant van een viaduct voor het zoekel van een paar dagen later spandeof. Meer een paar dagen later kwam 0015 uit Almelo de plannen voor daar brengen, voor het geval, dat de blokkade bij Apeldoorn niet door zou gaan of kon gaan.

ik met die plannen op 20 november naar Amsterdam, voor het volgende overleg. Daar bleek dat er zo'n 150 mensen aan de actie mee wilden doen, dat we kozen voor een definitieve blokkade bij Almelo. Jammer dat er niemand uit Almelo aanwezig was, zo dat ik de volgende dag daartoe moest om de plannen bij te stellen. Meer een dag later kwam 003 uit Amsterdam die plannen in Apeldoorn opstellen, om te vertellen te informeren, het een rittende organisatie eigenlijk. Het de volgende morgen liep het huis van 004 en 005 vanaf half negen tot en daarmee bedoel ik ook voi. Ruim 80 mensen in een (geukkig) ruime eens-woningning uit aardig op en bij elke stap die je maakte moest je op letten of je niet iemand voor het leven verminkte. Tegen tienden, toen iedereen er wel leek te zijn, hebben we chauffeursoverleg gehouden, zodat we allemaal naar een zelfde plek zouden rijden en daarna was het wachtten. Af en toe werd de meeste opgeschrikt door een telefoontje, maar dat was elke keer loos alarm. Op vele manieren werd getracht de tijd door te komen: onder de trap lag iemand opgerold te slapen en in een hoekje lag een staal te vrijen. Toen 005 even op haar slaapkamer moest zijn, vond ze twee mensen in bed, voor al want ze weet nooit, hoe snel je ineens weg moet. Om 5 voor 12 kwam dan eindelijk het verlossende telefoontje, er zou die dag wat gaan gebeuren.

Tot dan toe hadden we ons onopvallend gedragen. In slechts twee winkels was er de vraag gesteld, of er soms iets aan de hand was. Apeldoorn is dus niet zo gewend aan progressieve broedjes komen kopen. Tussen half twee en kwart voor twee gingen mensen met groepjes tegelijk weg naar de verzamelplaats bij de snelweg, het

Verlag uit Apeldoorn van de uraniumhexafluoride - transport aktie van november '83. (uit Afval)

huis in een chaos achterlatend, vooral de plee. Toen we net op de plek waren aangekomen, kwam er al snel en me-busje langs, maar uit de houding van de inzittenden bleek, dat ze niet wisten wat er gaande was. We hadden daar zo mooi verschooten kunnen staan, maar het uitzicht op de snelweg bleek dermate interessant te zijn dat veel mensen zich lieten zien (te veel!). Even later kwam dat busje weer langs en weer schenen ze geen interesse in ons te hebben. Na een klein half uurtje (waar bleef het transport nou?) was daar ineens een auto met van die blauwe zwaailichten erop en 2 van die blauwe mannen erin. Ze draaiden het weggetje in, waar wij "verdekt" stonden opgesteld en het busje ver- wij zijn tijdens een aktie ronden en het teek mij niet meer zo geoor- waardigd, om die 2 te gaan vertellen dat wij de jongeren-natuursbuurteclub waren. Opeens was daar het geluid van rupsbanden op de snelweg en oom agent, waarschijnlijk denkend, dat we daarvoor waren gekomen, stoorf met zwaailicht weg. Wij lachten natuur- lijk. Nu maar hopen dat het trans- port eerder zou opdagen dan een slim idee bij de 2 rechtsdierenen, want anders ging het nog mis. Na een kwartier was daar ineens 009, die kwam zeggen, dat ze eraankamen. Even later zagen we dan het transport met daarvoor de busjes, die het verkeer tot stilstand zouden brengen. Om eerlijk te zijn, het verbaasde me dat dat nog lukte ook, want het ging nou niet zo goed gekorrdineerd. Al voor- dat de boel stilstand, zaten er al

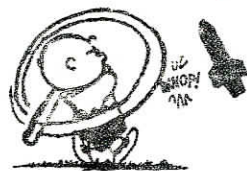
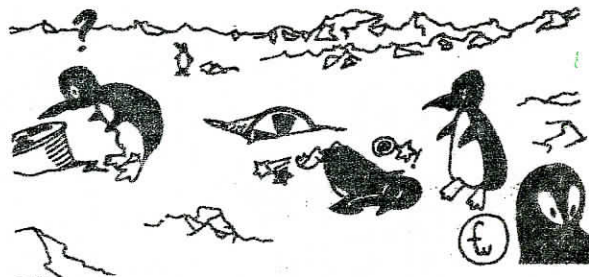
mensen op de weg, helaas een groot gebleete voor de verkeerde vrach- wagens. Nog voordat iedereen op de -geede-plek zat, was daar al een Pors- waarvan de Tieloud 3 km ervoor een paar mensen, zwaailicht met rode vlaggen, had gevraagd wat ze daar deden en na een verwijzing naar het spandeof zich met een noodgang naar de blokkadeplek ad begeven. Echter te laat om nog iets te kunnen verhandelen. Ook een motoragent was toevallig snel ter plaatse en ging het verkeer waar- schuwen, dat er wat aan de hand was. Daar wordt hij voor betaald tenslot- te. Omdat ik weg moest om de pers te beilen kan ik niet zeggen hoe het er beilen is wel leuk en na een paar telefoontjes weet je precies hoe vertelt, zonder dat ze je onderbre- ken met vragen, die niet ter zake doen. Bovendien hou je dan de leiding in handen en kan je ervoor zorgen dat je de informatie krijgt, kan die je kwijt wilt. De VARA vroeg mij om een bandje in te spreken zodat ik in de uitzendings kon komen. Ze hebben mij maar twee vragen kunnen stellen: Wat we doen en waarom en ik had het idee dat ze wat baalden. Toen ik een uur na het begin van van de blokkade te- rugkwaam begon de politie niet te ch- pen en zij het er allemaal nogal cha- otisch uit. De ene groep ging razend- snel naar de busjes, om zo gauw moge- lijk in Almelo te zijn, anderen keken in het rond met een blik van: "wat zul- len we nou eens gaan doen". Bij Apel- doorn was het gezalagd.

Kusje van 0014.

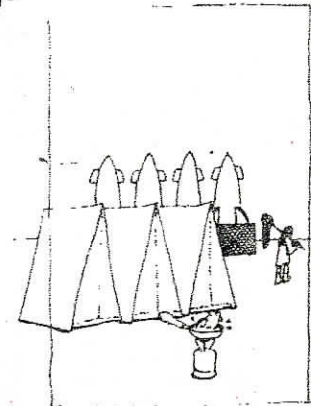
demokratie vanuit de basis

Wat basisdemokratie nog meer kan betekenen dan alleen een manier van vergaderen of stemmen vertellen Wiebe en Lex. (de vraag was: heeft basisdemokratie een relatie met de wijze waarop je je leven inricht)

Wiebe: "Je wordt gekonfronteerd met de manier waarop mensen met elkaar omgaan, juist binnen de basisgroepenbeweging, daardoor wordt je gedwongen om er over na te denken. Ik ben me anders gaan opstellen in de relatie met andere mensen, ik heb een grotere akseptatie gekregen van hoe andere mensen zijn. Ik heb ook niet meer zulke ontzettende negatieve gevoelens naar de tegenpartij, terwijl ik vroeger diep in de put zat als ik bedacht hoe onsympathiek allerlei mensen doen. Ik kan niet helemaal m'n leven inrichten op de manier zoals ik dat zou willen, maar dat is niet het belangrijkste. Ik ben nu bezig om iets, al handelend, in de goede richting te krijgen. Of dat lukt is een tweede, het er mee bezig zijn vind ik heel belangrijk. Als je niks doet zou dat betekenen dat mensen die op plekken zitten waar ze het meest kunnen uitrichten hun gang kunnen gaan. Dan ontstaat er na verloop van tijd iets waar het grootste gedeelte van de mensen part nog deel aan hebben. Als er maar genoeg mensen zijn die zich met van alles en nog wat bemoeien, dan valt er nog wat te sturen."

bak je tent en kom naar

Lex uit 50+: "Er zou veel meer vanuit de basis beslist moeten worden, dat er kleinschalig, vanuit de buurt, de straat, de school veel zeggenschap naar buiten komt. De mensen zouden vanuit de basis zelf veel meer moeten gaan vertellen en ook beleid moeten kunnen gaan maken. Daar heb ik grote behoefte aan."

Moet basisdemokratie als een alternatief voor parlementaire demokratie gezien worden ?

Annette: "Geen een overheidsbeleid is goed, het is niet voor niks dat we in de AKB met basisdemokratie werken. Maar, ik denk dat basisdemokratie alleen maar kan werken in kleine groepen. Als je moet gaan denken voor 14 miljoen mensen kom je er niet onderuit om konsessies te doen, daar zit het 'm in waar ik me niet in kan vinden. Als je niks met officiële instanties te maken hebt, kun je het op je eigen manier doen, met de mensen waarmee je te maken hebt en die er bij betrokken zijn. De overheid is aan alle kanten gebonden, aan de multinationals en de Verenigde staten (o.a.), hoe meer je je bindt, hoe meer je je moet richten naar andere mensen, omdat anders de hele boel instort."

3. akties

waartegen ?

De akties van de AKB zijn al jarenlang gericht tegen het gebruik van kernenergie, en tegen de wijze waarop er over de energievoorzieningen besluiten worden genomen. Het ondemokraties propageren, doordrukken, van kernenergie (de atoomlobby) neemt daarbij een belangrijke plaats in. Hoe dit tot stand komt en welke belangen hiertachter zitten, daar is veel over geschreven. De bedoeling van dit boekje is niet om hier verder op in te gaan. Achterin staan een paar titels van boekjes die hier wat dieper op in gaan, daarnaast kun je ook zelf op zoek gaan naar informatie hierover.

Over de gevaren van kernenergie voor mens en milieu is ook al veel geschreven. Toch nog even dit:

- ▶ Dumping in zee (dit is vanuit Nederland voorlopig niet meer toegestaan) en opslag op land van radioactief afval: het radio actieve materiaal hoopt zich op in de voedselketen, komt in het grondwater en in de atmosfeer terecht.

- ▶ Ongelukken en technische storingen in centrales en fabrieken: weglekken van vloeibaar en gasvormig radioactief materiaal. Bij een snelle kweekreaktor, zoals Kalkar, is er veel gevaar voor oververhitting van de reaktorkern bij een uit de hand gelopen kettingreactie.

- ▶ Ongelukken tijdens het transport van radioactieve materialen. Naast radioactieve kunnen er ook zeer chemies giftige materialen vrijkomen. (In de vorm van gas, poeder en vloeistof). Het materiaal kan per trein, vrachtauto of -passagiers-boot (Northsea Ferries) vervoerd worden.

- ▶ Daarnaast zijn er mogelijkheden om de installaties t.b.v. kernenergie plutonium of hoog verrijkt uranium te vervaardigen. Dit spul is geschikt voor de produktie van kernwapens. (Iran, Irak, Brazilië, e.d.).

Het proces van besluitvorming rondom kernenergie is gehuld in politieke nevelen. Het is iets waar gewone mensen maar moeilijk greep op kunnen krijgen. De besluiten worden niet door, maar voor het volk genomen. Het uiteindelijke resultaat is wel grijpbaar; het neemt de vorm aan van fabrieken, centrales en radioactief afval.

- ▶ Op een aantal plaatsen in de wereld wordt uranium gedolven. In veel gevallen versterkt dit de onderdrukking van groepen mensen aldaar. (Namibië, Noord Amerika; Indianen, Australië; de oorspronkelijke bevolking, Tsecho-Slovakië en Brazilië o.a.) De restprodukten van de delving komen aan de oppervlakte waarna het zich over uitgestrekte gebieden kan verspreiden (stof e.d.).

direkte akties

Direkte akties zijn niet alleen gericht op bepaalde parlementaire organen maar ook tegen het objekt zelf. D.w.z.: tegen kernenergie bij de kerncentrales of fabrieken. Bij kernwapens is het de basis Woensdrecht of Volkel of andere militaire instelling. Een goed voorbeeld zijn de nukleaire transporten; de vrachtwagens worden gewoon tegengehouden.

Direkte akties kunnen verschillende vormen hebben: Openbare blokkades zoals in Dodewaard, Petten, Almelo of de aankomende 123 juni aktie bij Woensdrecht.

Geheime blokkades zoals een transport aktie.

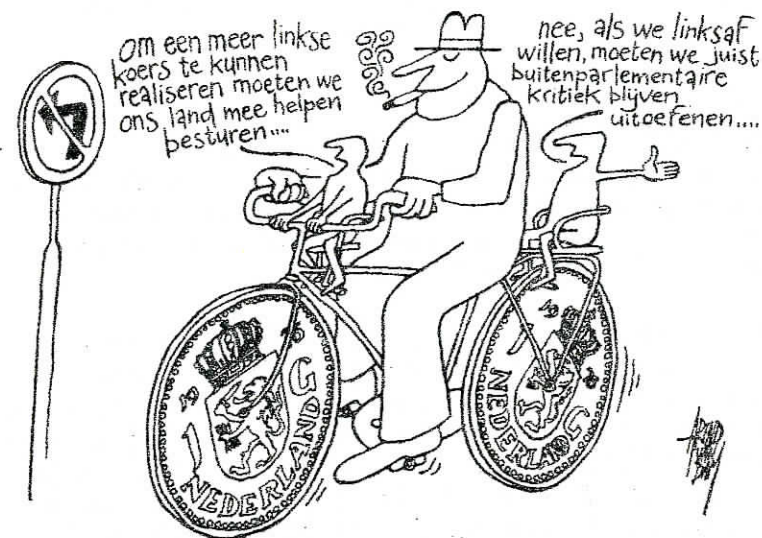
Bezettingen: ambassades en konsulaten, militair terrein zoals Volkel of Woensdrecht, het terrein van ECN in Petten, e.d.

Je kunt je afvragen waarom mensen zich bijvoorbeeld niet beperken tot het neerzetten van een informatie-standje in de Kalverstraat, of tot een demonstratie op het binnenhof (dit gebeurt overigens ook wel, maar niet alleen).

STOP HET KERNAFVAL

Annette: "Eeraan vooraf gaat een heel proces van denken en verbanden leggen tussen de verschillende dingen om je heen. Ik ben begonnen met stemmen, toen ik dat mocht, lezen, stukjes schrijven, praten, maar op een gegeven moment is dat niet genoeg. Ik vind het belangrijk om daadwerkelijk te laten zien waar ik voor sta, wat je niet wilt, en tegelijkertijd een alternatief te ontwikkelen -daarom ben ik ook in een woongroep gaan wonen. Door de akties die we gevoerd hebben denk ik dat er rekening met ons gehouden moet worden, we vestigen de aandacht er op, er moet over nagedacht worden. Er zullen een heleboel mensen vol kritiek over zijn, maar goed, er wordt dan toch over nagedacht."

Jannet: "Aan de ene kant denk ik dat je in Nederland best nog wel goed zit, het is voor mij een grote angst door dit soort akties een soort verrechtsing op te wekken. Aan de andere kant vind ik de aantasting van het milieu en het neerzetten van kernwapens zo bedreigend, dat je dan ook heel ver in je verzet daartegen mag gaan. Ik denk dat ik er uiteindelijk toch naar streef dat het parlement moet besluiten om de kerncentrales te sluiten en de raketten af te wijzen."

Lex uit de 50+ zegt hierover:

De politieke partijen doen het helemaal niet goed, het blijkt dat we belazerd worden, er wordt helemaal niet van harte gezocht naar andere vormen van energie. Omdat de machtssituatie van verschillende oliemaatschappijen, grote industriën e.d. zo groot is, het belang om daar hun centje mee te verdienen, dat ze dat staande willen houden ten koste van alles. De samenwerking tussen de kleine linkse partijen moet groot genoeg zijn om druk uit te oefenen op de grote politieke partijen. Maar dat moet niet te parlementair gaan werken, er moet buitenparlementair ontzettend veel gedaan worden."

doel

Kees: "Voor mij is het doel: dingen die verkeerd zijn aan de orde stellen en openbaar maken, dit geldt helemaal voor transportakties; vooral de publieke opinie beïnvloeden en de besluitvorming. Je moet mensen confronteren met andere standpunten. En soms, zoals met het afval, wil ik het ook daadwerkelijk tegenhouden. Aktievoeren is ook een uiting van onvrede."

nr. 7a

nr. 7d

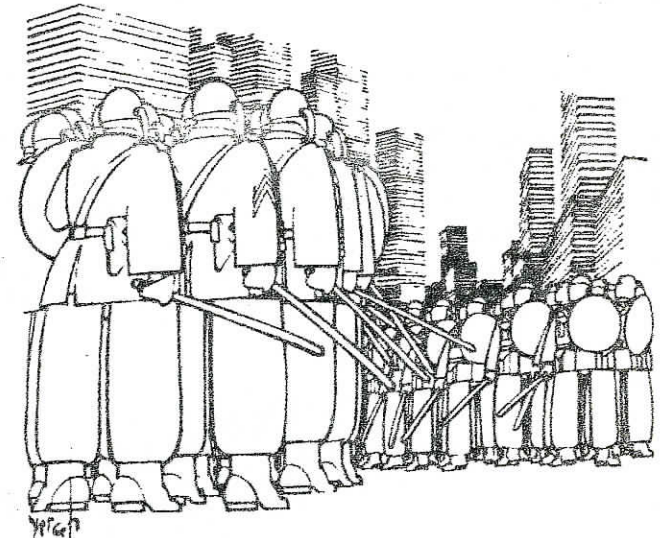
Annette: "Voor mij is het sluiten van kerncentrales of het tegenhouden van raketten niet het einddoel, het is een stukje op weg. Er zijn heel duidelijk verbanden met het militarisme, maar ook bijvoorbeeld met de ondrukking in Zuid Afrika."

Wiebe: "Het overheidsbeleid t.a.v. kernwapens en kernenergie is zo afhankelijk van grote belangen die op het spel staan, dat we dat met ons kleine aktiegroepje heus niet tegen kunnen houden. Als je de realiteit niet in het oog houdt, en het lukt niet, dan plof je helemaal in elkaar. Je kunt wel de publieke opinie beïnvloeden. De AKB is een defensieve beweging, met als doel de kernenergie initiatieven te dwarsbomen en terug te draaien."

doel en middelen

Jannet: "Het is nu eenmaal zo dat het doel van een aktie zelden bereikt wordt, laat staan op korte termijn. Daarom moet het aktie voeren op zich nog wel leuk blijven, voor je zelf. Anders wordt je allemaal zo zuur en overspannen, dan heb je toch het verkeerde middel gekozen. 'Doel heiligt de middelen' vind ik een taktiek voor machthebbers. Het middel op zich moet ook leuk, verantwoord en goed zijn."

Kees: "Ik wil niet al te radikaal zijn, en daar komt denk ik uit voort dat ik tegen geheime akties zit aan te hikken. Je gaat zo steeds meer kat en muis spelletjes spelen, je moet door de methode van aktie voeren al een alternatief geven, en niet dezelfde methode gaan hanteren als de tegenpartij. Dat betekent: geweldloos, openbaar en niet autoritair, ook niks vernielen."

publiciteit en pers

De publieke opinie en de pers spelen een grote rol in het aktiegebeuren. Doordat akties in de krant komen wordt de aandacht toch op het feit gevestigd dat er dingen in Nederland gebeuren waar een groot deel van de bevolking geen weet van heeft, laat staan van de gevaren hiervan. Dit geldt zeker voor de nukleaire transporten. Het gebeurt echter zelden dat het doel van een aktie en de achtergronden daarvan goed in de kranten opgenomen worden.

Wiebe: "Ik vind niet dat je je helemaal moet gaan richten op de pers, zoals bijvoorbeeld het IKV doet. Op die manier onderwerp je je aan de pers. Je moet er wel rekening mee houden."

WOENSDRICHT OORSPRONKELIJK DOELWIT Groep anti-militaristen dringt vliegbasis Volkel binnen

NRC 9 april

Annette: "Omdat de meeste akties van de AKB publiciteits-akties zijn, betekent het dat je je afhankelijk maakt van de pers. Het gebeurt bijna nooit dat ik tevreden ben over de verslaggeving van mijn eigen aktie. De afgelopen aktie (Volkel, 7 april '83) heb ik er voor moeten zorgen dat de persberichten goed opgenomen zouden worden, dat was een heidens karwij. We hebben veel op moeten bellen, pas tegen de middag klopte het nieuws op de radio een beetje."

Actievoerders tegen Volkel vastgehouden in hondenkooi

Volkskrant
9 april

andere akties

Basisgroep Watts is een keer een BMD zitting binnengelopen. Er was een diskussie aan de gang tussen deskundige studenten, die niet te volgen waren (voor een normaal mens). De mensen van Watts zijn met pleisters op hun mond er bij gaan zitten, met een spandoek waarop stond: "Wij wachten tot we werkelijk mee kunnen praten, geen brede maatschappelijke diskussie, maar een brede diskussie over de maatschappij".

Daarna een stencil uitgedeeld aan argeloze voorbijgangers/sters om te vertellen dat er binnen over kernenergie en de toekomst gepraat werd zonder dat mensen dat wat van af weten."

Op 11 juli '83 gooiden Amsterdamse basis groepen vaten met rotte vis leeg op de stoep van het Britse-konsulaat. De Aktie was gericht tegen het dumpen van radio-aktief afval in de Atlantische Oceaan bij de Spaanse kust.

Naast blokkade en bezettingsakties zijn er nog zat andere akties te bedenken: prikakties, drama en toneel, iets verstoren, verklaringen overhandigen, paaseieren verstoppen op de basis, noem maar op.

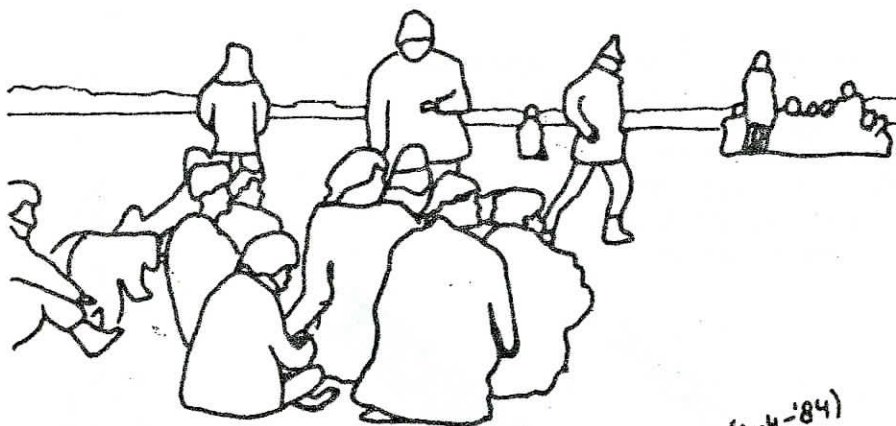
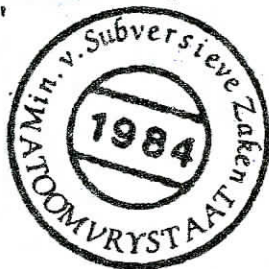
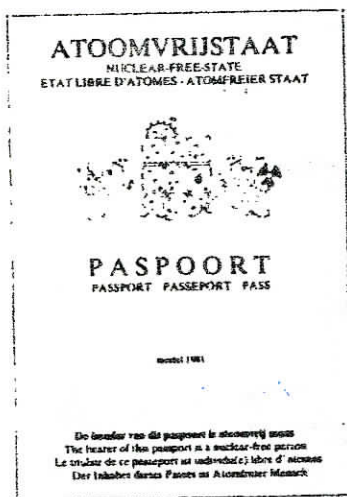
1 APRIL PICKNIK

WOENSDRICHT

Wiebe: "In de 'stichting atoomvrijstaat' zit ook iemand van Idefix. Je kunt een

paspoort kopen, dan wordt je geregistreerd als bewoner/ster. De bedoeling is nu om een stukje grond te kopen bij de basis van Woensdrecht. Het liefst een stukje grond dat op de nominatie staat om onteigend te worden voor militaire doeleinden. Om meer geld hiervoor bij elkaar te krijgen worden er ook aandelen uitgegeven en wordt geprobeerd om leningen af te sluiten."

Demonstranten piknicken dit weekeinde voor de vrede bij de vliegbasis Woensdrecht waar de kruisraketten eventueel worden gestationeerd.

(1-4-'84)

Foto Jan Everaard De Volkskrant

4. wat er kan gebeuren

rèpressie

Als je meedoet aan akties kom je vroeg of laat ongetwijfeld tegenover de politie, soms militaire politie, te staan. De reden hiervan is dat akties wettelijk meestal niet toegestaan zijn.

Van de kant van de overheid wordt een aktie dan ook vaak toegespitst op het overtreden van de wet op zich, zoals betreding verboden terrein, verstoring van de openbare orde e.d. De overheid heeft zo een ongekend groot machtsmiddel in handen: tegen akties moet worden opgetreden, desnoods met geweld. Het politieapparaat is het instrument waarmee deze macht wordt uitgeoefend. Het neveneffect hiervan is dat zo het doel van de aktie wordt overschaduwd door het toespitsen op de overtreding van de wet.

Met het wetboek als argument heeft zo elke individuele politieambtenaar een legitimatie voor zijn (soms haar) optreden, desnoods met geweld. Natuurlijk zijn zij en wij in de eerste

politieoptreden

plaats mens, en mensen horen elkaar te respekteren en met elkaar om te gaan als mens. Bovendien gaat radio-actieve straling netzogoed door uniformen heen als door gewone kleding. Dus in die zin zou je eerder solidariteit moeten verwachten.

Wiebe: "Op zich sta ik niet zo ontzettend negatief tegenover militairen of ME, maar ik wordt bij een actie vaak helemaal niet goed van de agressiviteit die soms uit hun ogen straalt, vooral als het een beetje spannend gaat worden. Toch vind ik dat geen reden om iemand uit te schelden of te verachten, want daarmee verander je in ieder geval helemaal niets. Het denken in wij en zij - zij zijn verkeerd en wij hebben het bij het rechte eind - vind ik heel slecht, want zij zijn degenen die de wereld verdelen in wij en zij, als je daar tegen ageert moet je niet in de zelfde denktrant vervallen."

Je kunt ook proberen om met een lijntje ME'ers in contact te komen, met ze te praten;

Jannet: "Wat dat betreft wordt ik wel steeds harder, ik dacht eerst: het zijn ook maar mensen die hun plicht doen. Maar de keren dat ik met ze gepraat heb, dat heeft me niet optimisties gemaakt, ik krijg er steeds minder zin in. Ik vind ook niet

dat je de ME moet pesten, ik zie ze toch als mensen, maar ze zijn wel vreselijk bot."

wegslepen en inhaken

Om het wegslepen moeilijker te maken kunnen aktievoerders/sters besluiten om hun armen in elkaar te haken. Hoe lang je wilt blijven vasthouden, dat is voor iedereen anders, de een zal sneller loslaten dan de ander.

Als je met een groep mensen op de weg zit, zoals bij een blokkade, kan er door de politie gesommeerd worden om de blokkade op te heffen. Als je niet opstapt, wat je vaak van te voren met elkaar afgesproken hebt, beginnen ze je weg te slepen, soms rustig, soms hardhandig. In het ergste geval slaan ze de blokkade met de wapenstok weg.

Wiebe: "Als je besloten hebt om in te haken wil ik wel blijven vasthouden, maar niet tot het oneindige. Bij de transportactie (november '83) hadden we afgesproken dat als ze zouden gaan slaan, we de blokkade op zouden heffen. Een aantal mensen hebben zich daar niet aan gehouden en zijn blijven zitten, er zijn rake klappen gevallen en dat heeft voor mij geen enkele zin."

Kees: "Na de zomer van '82 had de 2e kamer besloten om radioactief afval in zee te dumpen, het werd vervoerd van Petten naar Den Helder. Ik zat nog maar in Watts. Het tijdstip van dumpen werd op het laatst een week vroeger, via de alarmlijn zijn er toch nog wat mensen op het laatste moment bij elkaar getrommeld."

We zaten met honderd mensen op de weg, en je wist gewoon dat je de vrachtwagens niet tegen kon houden. En toch probeer je het wel. De ME busjes kwamen aanrijden, ze reden bijna over ons heen. De ME stapte uit en begonnen met wapenstokken te slaan. Bij deze actie wilde ik me wel verzetten, het doel van de actie was erg belangrijk voor mij, maar ik durfde niet. Het was heel eng. Er stond later in de krant dat de ME moeite had gehad om op te treden omdat ze teveel zelf achter het doel van de actie stonden."

geweld en angst

Jannet: "Ik ben ontstellend bang tijdens akties, ik verzet me passief, ik zal bij het wegslepen geen beweging maken, dus niet meelopen. Bij mij wordt vaak aan m'n haar getrokken, ik voel de pijn op dat moment dan niet eens, maar ik voel me er wel ontzettend gepakt door, ik ben de enige met lang haar. Of aan je oor, vooral als ze dicht bij mijn gezicht komen voel ik me gepakt. Aan je benen trekken vind ik wat anders. Als ze met knuppels gaan slaan heb ik ontzettend de neiging om weg te lopen. In Petten ben ik wel blijven zitten, maar op een bepaald moment, als ze mensen op het hoofd gaan slaan ben ik weg. Ik ben geen martelares."

steun en vertrouwen

Kees: "Je moet vertrouwen hebben in de mensen met wie je actie voert. Je moet als groep sterk staan en één lijn trekken. Ze proberen altijd om verdeeldheid te zaaien in de groep, een scheiding aan te brengen. Ze stellen bijvoorbeeld een ultimatum en dan hopen ze dat we een discussie krijgen waarin we het niet met elkaar eens zijn."

Als basisgroep moet je zoiezo bij elkaar proberen te blijven. We zouden als Watts nog meer steun aan elkaar kunnen hebben, daarom vind ik het ook belangrijk dat we een cursus geweldloze weerbaarheid met elkaar gaan doen. Iedereen reageert anders op politiegeweld. Aan vertrouwen ontbreekt het toch nog wel eens tijdens akties. In het begin had ik nog niet zoveel vertrouwen in de Amsterdamse actievoerders/sters, maar nu wel veel meer. Ik weet wat ik aan ze heb en hoe ver ze willen gaan, dat vind ik toch wel belangrijk."

vernedering

Als je door de politie slecht behandeld wordt is dat aan één kant wel goed voor de publiciteit. Toch kun je soms in een vernederende afhankelijke positie terecht komen. Je wordt behandeld als misdadiger/ster. Dit is eigenlijk een slechte ontwikkeling, op zo'n manier wordt de actie en het doel daarvan ontkend.

Door onze correspondenten
VOLKfil. 9 april - De 175 actievoerders die zaterdagmorgen waren aangehouden nadat zij de vliegbasis Volkel waren binnengedrongen zijn de hele dag vastgehouden in hondekooien. Pas rond half acht 's avonds werden zij weer op vrije voeten gesteld. Tevoren was proces-verbaal tegen hen opgemaakt wegens inbraak en openlijke geweldpleging. De basisgroepen tegen kernweld en militarisme die de actie hadden georganiseerd hebben geprotesteerd tegen "de mensonwaardige behandeling" van de demonstranten. Zij werden opgesloten in kooien die normaal als onderkomen dienen voor de bewaking van het luchtmacht bewakingskorps. De vloer lag bezaaid met uitwerpselen. Met vier mensen tegelijk werden de demonstranten in een hok gestopt van circa twee bij drie meter groot en ongeveer anderhalve meter hoog, zodat zij niet rechtop konden staan. Zij kregen geen eten en drinken en mochten niet naar de wc. Volgens een woordvoerder van de basisgroepen werden actievoerders die antimilitaristische leuzen riepen uitgespoten. "Mensen die hun wangen opbiezen om zich onherkenbaar te maken voor de foto's werden in hun ballen geknepen", aldus de zeggeman. Hij kondigde aan dat er klachten zullen worden ingediend "want dit turt alles. Dat zijn nou de verdedigers van onze rechtsstaat. Omdat wij tegen kernweldens zijn hoeven zij ons nog niet te behandelen als dieren". Majoor P. van Loon, districtscommandant van de Koninklijke marechaussee in Noord-Brabant, zegt dat tegenover de actievoerders geen geweld is gebruikt. Volgens hem moesten de demonstranten wel in de kooien worden ondergebracht omdat er nergers anders plaats was. Hij sprekt over "een noodoplossing". De majoor zei dat de actievoerders niet eerder konden vrijgelaten omdat het ieders veel tijd vroeg. De demonstranten weigerden namestraten nemen van foto's, het nemen van lichaamsmedewerking.

Woensdrecht

De leden van de waren zaterdagmorgen vroeg met busjes basis Volkel getrokken. Het was dat hun delijk was dat hun witte vliegbasis

Toch kun je met elkaar, ook al zijn de omstandigheden op zo'n moment niet om over naar huis te schrijven, altijd proberen om zo veel mogelijk lol te maken.

WOENSDRECHT

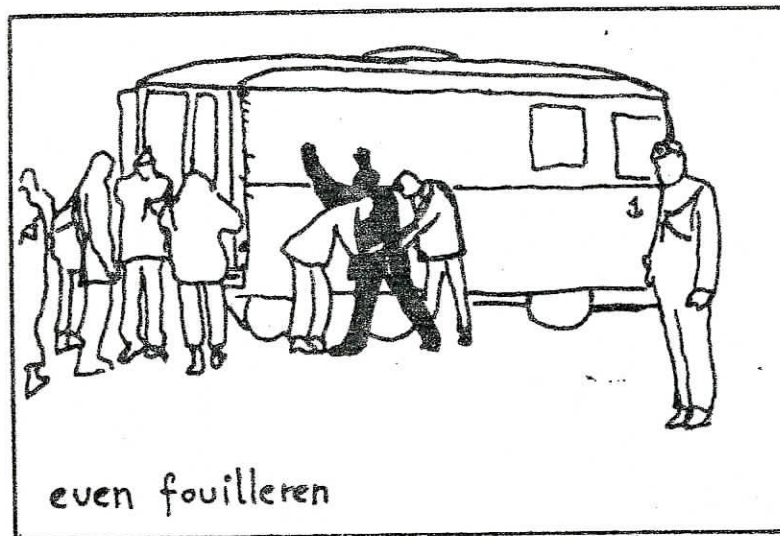
Met deuren de basis dlatlopen, verslag van de actie van 18 februari

45 busjes!!

- Ondertussen bij de bunker: mensen klommen over het hek om te piesen en maresjokelades. Jee zei door een megafoon dat we de basis vrijwillig konden verlaten, of anders... Dat anders was dan dat we bij elkaar werden gedreven, hoop geduw en aan-haarden getrek en een stuk bos in werden gedreven (uit het zicht van pers en publiek) Onsloten door een combinatie maresjosees hebben we een combinatie van joepie joepie en de zevensprong

18-2-1984

gespeeld. Hardstikke leuk; op een gegeven moment stond iedereen te dansen binren de kring van maresjo's daarna kwam Doeke's seksuele frustraties aan het licht; hij wilde graag eentweedrievijfzeszeven wiemoetdoekeekusjegeven spelen. Nou dat hebben we dus een tijdje gedaan. Lache hoor, er waren zelfs enkele maresjosees waarbij ik een lichte trilling aan de mondhoeken signaleerde.
- We moesten weer een stukje verder lopen en weer stoppen.
Waar dat goed voor was snap ik niet. Het was in ieder geval mooi in het bos met de zon door de bomen en we waren heel sterk vond ik. Na een tijd kwam er een arrestatiewagen. In 5 keer rijden belandden we als laatsten in de kooi. Er zaten nog veel mensen (ong. 73) op het grasveldje. En we hoorden de verhalen van de mensen die daar al 6 uur of zo waren. Bij iedere nieuwe bus verwelkonden we de mensen met luid geen man, geen vrouw enz. Ook vertrokken er weer bussen vol met mensen. Het was onzeker waar je naar toe gebracht werd, maar de sfeer was opperbest-

even fouilleren

Annette: "Ik werk bij het nemen van foto's wel tegen, met het risico dat ze me pijn doen. Het is maar de vraag of ze je mogen arresteren, ik laat me niet zomaar netjes inschrijven in het grote boek. Ik ben dan wel even alleen, maar voel me wel heel sterk, je weet dat er ook andere mensen aan de beurt zijn geweest. Ik doe niet alles wat ze zeggen - ik ga zieken, dwarsbomen en een grote bek opzetten - maar ik laat me niet in elkaar slaan, daar heb je niks aan."

Kees: "Tegen foto's nemen kan ik me toch niet zo goed verzetten, ook niet als ze me fouilleren. Misschien zit het toch wel te diep in me dat ik gehoorzaam aan bevelen. Ondanks dat ik weet dat ze er wettelijk geen recht toe hebben. Ze doen heel erg hun best om je het gevoel te geven dat je stout bent geweest. Dan denk je: 'ik zal maar niet te veel tegenwerken, want daar wordt het alleen maar erger van'. Dat is een sterke tactiek van hun,"

afzondering en intimidatie

Het kan voorkomen dat kleine groepjes mensen apart gezet worden. Nog vervelender is het als mensen individueel mee moeten komen; arresteren, fouilleren, fotograferen, verhoren en vingerafdrukken nemen kunnen bij het ritueel horen.

afspraken

Als er veel mensen bij een actie betrokken zijn kan het soms wel moeilijk zijn om tot afspraken te komen waarin zoveel mogelijk mensen zich kunnen vinden. Niet iedereen zal immers de zelfde ideeën hebben over actie voeren. De één zal soms verder willen gaan dan de ander.

Bovendien is het prakties vaak moeilijk om iedereen bij het afspraken maken te betrekken.

Kees: "Afgelopen zaterdag in Volkel ging het mis omdat de afspraken niet duidelijk waren voor een aantal mensen. Zeker in het begin had ik niet het idee dat we als groep bezig waren maar dat werd later op de dag wel beter. In de kranten zie je enorme foto's van vernielingen, ook op het journaal. Je weet van tevoren dat dat dan in de krant komt."

Bij de basis knipten zij gaten in de omheining en drongen het eerste het beste gebouw binnen. Dat bleek een loods te zijn met een magazijn voor handvuurwapens. Nadat de actie was ontdekt omsingelden leden van de marcheaussee het gebouw. De actievoerders kregen twee minuten de tijd om vrijwillig naar buiten te komen. Aan die oproep gaven zij zonder mankeren gevolg.

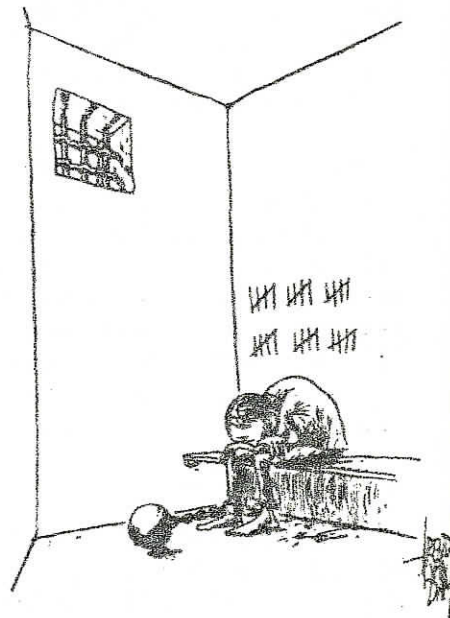
Volgens de marcheaussee was de loods grondig overhoop gehaald. Muren waren voorzien van anti-militaristische leuzen. De actievoerders zeggen dat zij de wapens ongemoeid hebben gelaten. Er wordt niets vermist.

NRC
9-4-'83

persoonlijke gevolgen

Naast aanhouding (max. zes uur vast), in verzekering stelling (2 x 24 uur) en strafvervolgning (geldboete of voorkomen) worden er flinke dossiers van actievoerders/sters bijgehouden. Je gegevens verdwijnen in archieven inclusief foto's en vingerafdrukken.

Protesten tegen misstanden in de samenleving worden zo gekriminaliseerd, je vormt blijkbaar een politieke bedreiging. Tegelijkertijd is dit een groot machtsmiddel voor de overheid, de angst voor individuele gevolgen zal voor veel mensen aanleiding zijn om op voorhand niet mee te doen aan acties die niet zijn toegestaan.

Aan de andere kant: als een basis niet door politie en militairen bewaakt zou worden, en als het betreden van een basis straffeloos zou kunnen, dan zouden er ook mensen op kunnen komen die vervelende bedoelingen zouden hebben.

Kees: "Je gebruikt bepaalde middelen om een doel te bereiken, maar ik wil het niet ten koste van mezelf laten gaan. Ik merk wel dat de grenzen bij mij verschuiven, je moet op een gegeven moment gewoon aksepteren dat je bekend bent. Ik hoef niet hiermee te solliciteren bij Philips, Shell of de ABN, maar als bedrijven mij op grond van mijn AKB activiteiten niet willen hebben, dan hoef ik ook niet bij zulke bedrijven te werken. Niet iedereen aksepteed de methodes die ik kies. Ik kan het wel vrij goed verantwoorden, toch moet je oppassen dat je geen dingen gaat doen waar je over 5 jaar spijt van krijgt."

Hoe meer mensen er bij een actie betrokken zijn, hoe moeilijker (verkoopbaar) het voor de overheid is om mensen als criminelen te behandelen. Prakties gezien is het voor de politie ook ondoenlijk om veel mensen te verhoren, te registreren e.d.

Wiebe: "Het kost veel tijd, je draagt een zware emotionele belasting met je mee en je maakt je druk om iets wat wel menes is. Een hoop mensen maken zich maar liever niet druk. Na een actie wordt er vaak door de pers e.d. voorgedaan of wij een stelletje misdadigers/sters zijn. Hoe meer mensen er bij een actie betrokken zijn, hoe beter dat is. Ik vind wel dat het middel, direkte acties, overeind moet blijven staan.

Met groepen van een paar honderd kun je een heleboel doen, je bent dan heel flexibel. Toch moet je met grote groepen gezamenlijk iets kunnen bedenken waar je allemaal achter staat. Dus wat mij betreft mag 'de AKB zo groot worden als het maar kan."

Voor wie meer wil weten

- over basisgroepen en of er een basisgroep bij jou in de buurt is,
- over de aankomende akties
- over de kernenergieproblematiek
- of meer:

Sekretariaat AKB omgeving A'dam:
1e Jan v.d. Heydenstraat 77hs,
Amsterdam, Tel: 76 92 36

Stichting Afval, aktieblad van en voor basisgroepen,
Postbus 1053,
Amsterdam. Tel: 922 653

Onderstroom, diskussieblad van en voor de AKB,
Postbus 1334,
6501 BH, Nijmegen.

Boekjes e.d.

"Met je hoofd in de wolken en je voeten in de modder",
verslag van Dodewaard '80. (1981)
Uitgeverij de Haktol
Postbus 1252 Nijmegen

"Nee zeggen is nee doen" (1984),
over de strategie van de vredesbeweging.
Peter Knip e.a., Delft.

"Kernenergie, willen we dat?",
Floor Toot.

"Atoomafval in beweging",
overzicht van de problematiek van het radioactief
afval. (1982)
Uitgeverij de Haktol.

"Groene Economie",
Becht, v.Dieren e.a. (1983)
Uitg.: Centrum voor energiebesparing.

videobanden: Tel. 020 - 25 00 45 / 25 00 57.